ΕΝΟΤΗΤΑ 21η
Τι παιχνίδια κάνει η γλώσσα!...

Το μυστικό της Λυκόβρυσης

Ήταν κάποτε έξω από μια σπηλιά μια βρύση που δεν έμοιαζε με τις άλλες. Άλλοι τη λέγανε Λυκόβρυση, άλλοι Βρύση της τύχης και άλλοι Βρύση της συμφοράς. Όταν την άνοιγες, δεν έτρεχε νερό, αλλά βγαίνανε γράμματα! Μέσα στη σπηλιά ζούσε ένα παράξενο πλάσμα, μισός λύκος και μισός άνθρωπος. Τρόμαζες μόνο να τον βλέπεις.

Αν δεν τρόμαζες, πήγαινες έξω από τη σπηλιά κι άνοιγες τη βρύση. Η βρύση έσταζε λίγο-λίγο μερικά γράμματα. Αν κατάφερνες να φτιάξεις μ' αυτά τα γράμματα κάποια λέξη, μικρή ή μεγάλη, κακή ή καλή, την έδειχνες στο τέρας και αυτό σου 'δινε αμέσως εκείνο που έλεγε η λέξη. Αν έφτιαχνες τη λέξη διψάω, σου 'δινε ένα ποτήρι νερό, αν έφτιαχνες τη λέξη χρυσάφι, σου 'δινε χρυσάφι, αν έφτιαχνες τη λέξη φλουρί, σου 'δινε φλουριά.

Μια μέρα ένας φτωχός τσαγκάρης λέει στη γυναίκα του:

– Γυναίκα, αύριο θα πάω στη βρύση και θα δοκιμάσω την τύχη μου*. [...]

Πήγε, λοιπόν, από τη σπηλιά ο τσαγκάρης και άνοιξε τη βρύση. Άκουσε ένα «γουρ...γουρ...» και αργά-αργά βγήκαν από τη βρύση πέντε γράμματα. Δύο άλφα, ένα όμικρον, ένα γάμμα κι ένα λάμδα: Α – Α - Ο - Γ - Λ.

Ο τσαγκάρης έβαλε πρώτα το γάμμα, μετά το πρώτο άλφα, ύστερα το λάμδα και τέλος το άλλο άλφα και έφτιαξε τη λέξη γάλα. Καταχαρούμενος μπήκε στη σπηλιά και την έδειξε στον λύκο. Εκείνος τον κοίταξε καλά-καλά και του έδωσε μια καρδάρα γεμάτη γάλα.

– Άκου, γυναίκα, είπε όταν γύρισε. Από τη βρύση έπεσαν πέντε γράμματα. Δύο άλφα, ένα όμικρον, ένα γάμμα κι ένα άλφα. Έφτιαξα τη λέξη γάλα και ο λύκος μού έδωσε αυτό το γάλα. Θα το κάνουμε γιαούρτι και θα γλείφουμε τα δάχτυλά μας*!

– Και δε μου λες κάτι, το όμικρον που περίσσεψε, τι το έκανες, ρώτησε η γυναίκα του.

– Το πέταξα, της είπε.

– Βρε, καλέ μου άνθρωπε, αν δεν πέταγες το όμικρον, θα έφτιαχνες τη λέξη άλογα και τώρα θα είχαμε άλογα!

– Μη σε νοιάζει, γυναίκα, θα ξαναπάω στη βρύση αύριο.

Πήγε, λοιπόν, ξανά ο τσαγκάρης, άνοιξε τη βρύση, ακούστηκε πάλι το «γουρ... γουρ... γουρ...» και αργά-αργά έσταξαν από τη βρύση εφτά γράμματα. Ένα ύψι-

λον, ένα ρω, ένα λάμδα, ένα όμικρον ένα γιώτα ένα φι και ένα άλφα: Υ - Ρ - Λ - Ο - Ι - Φ - Α. Αυτός έβαλε πρώτα το λάμδα, ύστερα το όμικρον και το ύψιλον, μετά το ρω, μετά το γιώτα και μετά το άλφα και έφτιαξε τη λέξη ΛΟΥΡΙΑ. Καταχαρούμενος μπήκε στη σπηλιά και έδειξε τη λέξη στο λύκο. Εκείνος την κοίταξε καλά-καλά και του έδωσε δέκα λουριά.

– Το και το, είπε στη γυναίκα του, όταν γύρισε, έπεσαν εφτά γράμματα. Ένα ύψιλον, ένα ρω, ένα λάμδα, ένα όμικρον, ένα γιώτα, ένα φι και ένα άλφα. Έφτιαξα τη λέξη ΛΟΥΡΙΑ και ο λύκος μού έδωσε αυτά τα λουριά. Θα τα κάνω ζώνες και ποτέ δεν θα μου ξαναπέσει το παντελόνι μου.

– Και δε μου λες κάτι, το φι τι το έκανες;

– Το... πέταξα, είπε ο τσαγκάρης.

– Χριστός και Παναγία! Αν δεν πέταγες το φι, θα είχαμε τώρα φλουριά! Πολλά φλουριά!

– Μη σε νοιάζει, γυναίκα, θα ξαναπάω στη βρύση αύριο. Μα δεν μου λες, θέλεις να έρθεις κι εσύ;

– Και βέβαια θα έρθω, είπε εκείνη.

Την άλλη μέρα ο τσαγκάρης πήγε μαζί με τη γυναίκα του στη βρύση. Την άνοιξε, ακούστηκε το γουργουρητό και αργά-αργά έσταξαν από τη βρύση έξι γράμματα: Δυο άλφα, ένα γιώτα ένα ταυ, ένα πι και ένα λάμδα Α - Α- Ι- Τ- Π- Λ. ...

Διακοπές με τον Ευγένιο Τριβιζά στο Νησί των Πυροτεχνημάτων
Διασκευή

* θα δοκιμάσω την τύχη μου: θα δω αν έχω τύχη, αν είμαι τυχερός
* θα γλείφουμε τα δάχτυλά μας: έκφραση που λέμε, όταν ένα φαγητό μάς αρέσει πολύ

- Τι διαφορετικό είχε η Λυκόβρυση από τις άλλες βρύσες;
- Γιατί πήγε και ο τσαγκάρης σ' αυτή τη βρύση;
- Γιατί κάθε φορά ο τσαγκάρης έχανε τον θησαυρό;
- Ποια λέξη σχηματίζεται από τα γράμματα Α - Α -Ι - Τ - Π - Λ.

Τι παιχνίδια κάνει η γλώσσα!
...κι εγώ φτιάχνω άλλα τόσα!

Πάλι καλά !

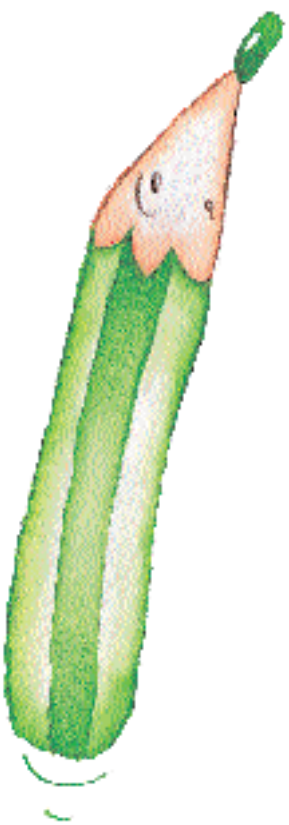

Καμιά φορά
λυπάμαι τα τραπέζια
που έχουν πόδια,
αλλά δεν μπορούν να περπατήσουν.
Σκέφτομαι, όμως:
«Καλύτερα που δεν έχουν πόδια
και δεν μπορούνε να κλοτσήσουν.
Πάλι καλά !...

Καμιά φορά,
πάλι, λυπάμαι τα μολύβια
που έχουν μύτη,
αλλά δεν μπορούνε να μυρίσουν.
Μετά, όμως, σκέφτομαι πως
είναι τυχερά
που δεν παθαίνουν γρίπη,
δεν τους τρέχει η μύτη
και δεν μένουν όλη μέρα
κλεισμένα στο σπίτι.
Πάλι καλά !...
[.....]

Τι να πουν και οι μπουκάλες
που έχουνε λαιμό,
αλλά δεν μπορούν να καταπιούν...

Διακοπές με τον Ευγένιο Τριβιζά στο Νησί των Πυροτεχνημάτων

Λεξιλόγιο

ο λαιμός
ο τσαγκάρης

η γρίπη
η ζώνη
η μύτη
η πλάτη
η σπηλιά
η σταγόνα
η στάλα

το λουρί
το φλουρί
το χρυσάφι

τυχερός, -ή, -ό
κλεισμένος, -η, -ο
καταχαρούμενος, -η, -ο

γλείφω
καταφέρνω
μυρίζω
ξαναπέφτω
περπατώ
πέφτω
στάζω

ακούγομαι
σκέφτομαι

Εκφράσεις

ο λαιμός μας
ο λαιμός του μπουκαλιού

η μύτη του παιδιού
η μύτη του μολυβιού

η πλάτη μου
η πλάτη της καρέκλας

το αφτί μου
το αφτί του φλιτζανιού

το μάτι του Κύκλωπα
το μάτι της κουζίνας

το χέρι μου
το χέρι της κατσαρόλας

κλείνω τα μάτια μου
κλείνω τα μάτια της κουζίνας

ο λαιμός μου κλείνει
μου κλείνει το μάτι!

δοκιμάζω το φαγητό
δοκιμάζω την τύχη μου

ο Γιάννης τρέχει
το νερό τρέχει
ο καιρός τρέχει
η μύτη μου τρέχει

Τι τρέχει;

Και βέβαια!
πάλι καλά!